

En ovanlig gravtyp

Den mycket speciella gravtypen, båtgrav, hör till vendeltid (cirka 550–800 e.Kr.) och vikingatid (800–1050 e.Kr.). Då var det annars vanligt att människor kremades. Beteckningen ”båtgrav” har fått sitt namn av att den döde begravdes obränd i en båt som var nergrävd i marken. Ofta är gravgåvorna exklusiva. I hela Sverige finns totalt bara ett tiotal kända båtgravfält.

Eftersom den ena graven är helt orörd är det ett unikt tillfälle att studera den gravlagde och begravningsritualerna med nya moderna metoder.

”Det är spännande eftersom det är väldigt sällan man undersöker båtgravar. Nu har vi helt andra möjligheter än tidigare att använda naturvetenskapliga analyser, vilket kommer att ge spännande resultat och generera helt nya rön. Vi kan även ställa båtgravarna i relation till de senaste årens forskning kring Gamla Uppsala i stort”, säger Anton Seiler och Lena Beronius Jörpeland som leder utgrävningen.

Utställningar

Ett urval av fynden ställs ut under sommaren 2019 på Gamla Uppsala museum och på Historiska museet i Stockholm under hösten.



Kontaktpersoner

Anton Seiler, tel. 010-480 80 44
anton.seiler@arkeologerna.com
 Lena Beronius Jörpeland, tel. 010-480 80 68
lena.beronius.jorpeland@arkeologerna.com
www.arkeologerna.com

Foto Arkeologerna, CCBY; Karta Lantmäteriet



Båtgravar vid Gamla Uppsala prästgård



Gravar från vikingatid

Ett sensationellt fynd av två båtgravar från vikingatid har undersökts under tidig sommar 2019 vid Gamla Uppsala prästgård. I den ena graven har en man begravts tillsammans med en häst och en hund.

Det var i samband med en arkeologisk utgrävning i Gamla Uppsala hösten 2018 som Arkeologerna vid Statens historiska museer hittade båtgravarna. Svenska kyrkan planerar att göra en tillbyggnad till prästgården och arkeologerna undersökte bland annat en brunn och en källare från tidigmodern tid. I närheten av de yngre lämningarna påträffades gravarna.

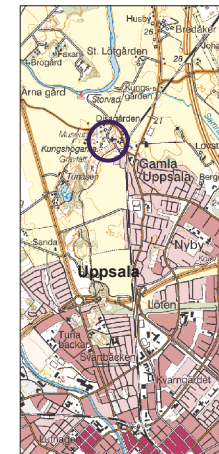
”Det är en liten skara människor som begravdes på det här sättet. Man kan mistänka att det var framstående personer i det dåtida samhället eftersom båtgravar i allmänhet är väldigt sällsynta. De flesta båtgravfält ligger i Uppland men de finns även

i Östergötland och Västmanland”, säger Anton Seiler.

En oskadad grav

Av de två båtgravar som hittades var den ena intakt och den andra skadades förmodligen när källaren anlades. I den orörda graven har en man begravts i ena änden av båten och i andra änden har en hund och en häst deponerats. Järnbeslag och andra detaljer i den förmodligen en gång mycket vackra hästutrustningen fanns fortfarande kvar. Mannen har också fått med sig flera personliga ägodelar, bland annat sin vapenutrustning med svärd, spjut och sköld men också en rikt utsmyckad kam.

Arkeologerna har även hittat båtnitar av järn och delar av trä från plankorna som utgjorde båtarna. Den skadade båten har troligen varit den största med en längd på upp emot sju meter eller mer.



Till vänster: Osteolog Ola Magnell undersöker ett hästskelett i båtgraven.

Ovan: Osteolog Caroline Arcini med mannens kranium.

Till höger: Ett par av de personliga ägodelar som mannen fick med sig i graven, en kam och en sköldbuckla. Nedan: Undersökningsområdet med Gamla Uppsala kyrka i bakgrunden. Nästa sida: En båtnit av järn "in Situ" (orörd på fyndplatsen). Makrofossilanalys används i projektet för att hitta växtdelar.

